

Південноукраїнські наукові студії



ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених
(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
м. Одеса



Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих
вчених**

(19-21 листопада 2024 року)



УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Оксана ПЕТІНОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос. н., проф. Петінової О. Б. – 213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

ЗМІСТ

Ганна ОЗЕРНЮК	ВИТОКИ СТАНОВЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	6
Ольга БІЛОУС	ЩО ЯВЛЯЄ СОБОЮ ПОНЯТТЯ “ЗАКОН”?.....	8
Юлія МАКАРЦЕВА	ГУМАНІЗАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ЧАСУ.....	10
Арсен САЛОВСЬКИЙ	ЯКИЙ ЗВ'ЯЗОК ТРАДИЦІЙ І НОВАТОРСТВА У РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ?.....	13
Вікторія ОСТАТОЧНА	SMM ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	15
Марина МАСЛОВСЬКА	МОДЕЛЬ BASIC RH ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ СТРЕСОСТІЙКОСТІ У СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ОСВІТНІХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	17
Олександр ЛІСОВСЬКИЙ	АЛЕКСИТИМІЯ ЯК ПСИХОЛОГІЧНЕ ЯВИЩЕ.....	20
Яна СЕМКО	СТАТУСНА МОТИВАЦІЯ СПОЖИВАННЯ МИСТЕЦТВА.....	22
Анастасія КУЛЬБАКО	ІНФОРМАЦІЙНО-РЕКЛАМНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА.....	25
Юлія ДОБРОЛЮБСЬКА	ТРАНСФОРМАЦІЯ СТАТУСУ МУЗЕЮ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	27
Влада КОВАЛЬ	АКТУАЛЬНІСТЬ АНАЛІТИКИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ.....	31
Каріна КОВАЛЕНКО	МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ЯК ПРОТИДІЯ ІНФОРМАЦІЙНИМ АТАКАМ.....	34
Роман ЗОЛОТУХІН	ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ОБСЛУГОВУВАННЯ РАДІОМЕРЕЖ ЗВ'ЯЗКУ АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ.....	36
Микола КРОХМАЛЬ	ОПТИМІЗАЦІЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ ПРОТОКОЛІВ ВЗАЄМОДІЇ МІКРОКОНТРОЛЕРІВ В ІНТЕРНЕТІ РЕЧЕЙ.....	39

Ганна ОЗЕРНЮК,
кандидат юридичних наук, доцент
кафедри міжнародних відносин та права,
Національний Університет «Одеська політехніка», м. Одеса, Україна

ВИТОКИ СТАНОВЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Зародження неурядових міжнародних організацій було зумовлене необхідністю вирішення проблем, які виходять за межі компетенції окремих держав. Їх поява стала відповіддю на виклики, пов'язані з глобальними соціальними, гуманітарними та екологічними питаннями, що вимагали координації на міжнародному рівні. Поширення ідей гуманізму та боротьба за права людини в XIX столітті створили основу для формування таких організацій. Зокрема, соціальні проблеми, пов'язані з війнами, бідністю та порушеннями прав людини, стимулювали міжнародне співробітництво на добровільній основі.

Важливим фактором стало посилення усвідомлення взаємозалежності світу. Економічна глобалізація, індустріалізація та технологічний прогрес привели до виникнення нових викликів, таких як забруднення довкілля, зміни клімату та соціальна нерівність, які неможливо було вирішити на рівні окремих держав. Також війни та конфлікти спонукали до створення гуманітарних організацій, здатних діяти поза межами урядових структур і надавати допомогу незалежно від політичних обставин.

Неурядові організації виникали також завдяки активності громадянського суспільства, яке прагнуло впливати на міжнародну політику та захищати інтереси окремих груп населення. Така діяльність отримала підтримку завдяки міжнародним комунікаціям і співпраці, що дозволило об'єднувати зусилля людей різних країн для досягнення спільних цілей.

Особливостям функціонування міжнародних організацій в залежності від їх виду присвячені праці: У. Ільницької [1,2], В. Лебідя [34], А. Наумова [4], Н. Камінської [5], М. Свешнікової [5] та ін.

При дослідженні передумов заснування міжнародних організацій О. Скрипник зазначає, що саме «інтернаціоналізація (глобалізація) господарської, політичної чи інших сфер існування людства. Історія міжнародних відносин зберігає пам'ять про те, що ще у стародавні часи робилися непоодинокі спроби створення постійних міжнародних «об'єднань», що приходили на зміну двостороннім контактам і, по суті, стверджували факт інтенсифікації міжнародного спілкування, надаючи йому форми колективної дипломатії» [6, с.10-11].

Аналіз наукових джерел надає підстави виокремити основні етапи розвитку міжнародних організацій:

Доінституційний період. У цей період (до кінця XVIII століття) країни переважно укладали двосторонні угоди для вирішення конфліктів та співпраці.

Приклади: Вестфальський мир (1648), який поклав початок міжнародному праву, та Конгреси європейських держав.

Віденський конгрес і початок міжнародного співробітництва (1815). Після Наполеонівських війн європейські держави створили Священний союз для підтримання миру та вирішення міжнародних суперечок. Одночасно виникали перші міжнародні комісії, такі як Центральна комісія з судноплавства на Рейні.

Економічні й технічні організації (XIX століття). У період розвитку промислової революції з'явилися організації, спрямовані на регулювання технічних питань: Міжнародний телеграфний союз (1865), Всесвітній поштовий союз (1874).

Гуманітарні організації (XIX століття). Заснування Міжнародного комітету Червоного Хреста (1863) стало важливим кроком у розвитку міжнародного гуманітарного права.

Перша спроба створити універсальну організацію: Ліга Націй (1919). Після Першої світової війни була створена Ліга Націй, яка мала забезпечити міжнародний мир та безпеку. Незважаючи на певні успіхи, Ліга не змогла запобігти Другій світовій війні.

Повоєнний період: ООН (1945). Після Другої світової війни була заснована Організація Об'єднаних Націй (ООН), яка стала головною платформою для міжнародної співпраці у XX столітті.

Таким чином, зародження міжнародних організацій, в тому числі і неурядових, було поступовим процесом, який розпочався з укладення угод між державами та переріс у створення багатосторонніх структур. Вони стали інструментом для врегулювання глобальних питань і сприяли стабільності та розвитку міжнародного співтовариства.

Список використаних джерел:

1. Ільницька У.В. Особливості міжнародно-правової суб'єктності неурядових організацій. Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку: збірник наукових праць. Львів, 2012. Вип. 24. С. 84–90.
2. Ільницька У.В. Процес інституціоналізації неурядових міжнародних організацій у світовій політиці. Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку: збірник наукових праць. Львів, 2013. Вип. 25. С. 119–123.
3. Лебідь В.П. Історія розвитку та еволюція міжнародно-правового статусу міжнародних неурядових організацій правозахисного характеру. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2014. № 4. С. 100–105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2014_4_22.
4. Камінська Н., Свешнікова М. Діяльність міжнародних організацій у сфері забезпечення гендерної рівності. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 1 (19). С. 102–109.
5. Наумов А.О. Международные неправительственные организации и проблемы глобального управления. *Государственное управление. Электронный вестник*. Выпуск № 39. 2013. С. 49–76.
6. Скрипник О. М. Історія міжнародних організацій. Навчальний посібник. Умань: ПП Жовтий О.О., 2011 226 с.

Ольга БІЛОУС,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
ОПП «Середня освіта. Мова і література (англійська)»,
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Зоя АТАМАНЮК, д.філос.н., професор кафедри
філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності,
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

ЩО ЯВЛЯЄ СОБОЮ ПОНЯТТЯ “ЗАКОН”?

Поняття "закон" можна трактувати по-різному. Цей термін можна розглядати з юридичної точки зору, існують також закони природи, фізичні закони, але в цій індивідуальній роботі розглядатиметься поняття "закон" з точки зору філософії та релігії.

Очевидно, було би навіть безглуздом стверджувати, що фізичні закони, як закон всесвітнього тяжіння, закон збереження енергії, можуть бути скасовані чи хоча б призупинені завдяки дії людської свідомості. Теж саме стосується законів природи. Людська природа, згідно з етикою стоїків, частина загальної природи і світобудови в цілому. Звідси випливає головна етична вимога стоїцизму — жити відповідно до природи, що означає жити відповідно до розуму, природного закону світобудови, вести чесне життя за покликом совісті. Воля, як розумне прагнення, протилежна людському хотінню.

Слід зазначити, що ця концепція стосується не тільки фізичних і природних законів, а й соціальних. Наприклад, людина не здатна зупинити залежність суспільної свідомості від суспільного буття. Слід підкреслити, що найбільш значимою властивістю закону є його відображення об'єктивного стану речей і явищ та зв'язків між ними. Розгляньмо іншу важливу ознаку закону, це необхідність виникнення цих зв'язків, причиною чого є виникнення неминучих чинників під час розвитку певного явища. Цей зв'язок є повторюваним, тому що все нове пов'язане зі старим, а також загальним, тому що закон не може мати винятків. Як казав видатний філософ Ферран, "Доля кожного закону, що не виконується, - зневага до нього". За однакових умов результати виходять приблизно однакові. Звісно, умови можуть різнитися, кожна ситуація є унікальною. Сам закон є сталим і вимагає стабільності, за словами Гегеля, це "сталість, що зберігається".

З цього випливає таке трактування цього поняття. Закон — це суттєве відношення, зв'язок між сутностями, який є об'єктивним, необхідним, повторювальним, загальним, внутрішнім, суттєвим.

Видатні мудреці й філософи вважали, що закон є необхідним для дотримання та вимагає поваги до себе. Хілон казав, що “закон слід поважати”. Водночас Піттак мав таку думку: "Підкоряйся тому законові, який ти постановив сам для себе". Фалес встановив такий закон: "Не роби сам того, що ти засуджуєш в інших". Цей закон є соціальним і стосується людських співвідносин. У сучасності його називають золотим правилом моралі. На мій погляд, саме цього

закону слід дотримуватися аби зберегти хороші стосунки зі своїми близькими й зі своїм оточенням. Хоча Фалес і не був релігійною людиною, а був філософом, ця концепція застосовується у релігіях також.

На думку Піфагора, найвидатнішого еллінського мудреця, після божества і демона слід найбільше поважати батьків і закони, підкоряючись їм за переконанням, а не зовнішньо та удавано. Слід зазначити, що Піфагор жив приблизно у 580–500 рр. до н.е., тому не відносив себе до певної релігії (тим більше, на той час ще не всі релігії з'явилися). Отже, хоч мудрець і не був вірянином, проте він вже посилався на “божества”. Якщо розглядати це питання саме з точки зору християнства, можна стверджувати, що філософи загалом шукали сенс буття, тому що їхня душа прагнула пізнати Бога. Кожна душа є християнкою за своєю природою, як зазначено в цій вірі. Саме тому вони пропонували певні концепції, що є правильними з точки зору християнства. Юстин Мученик, відомий також як Юстин Філософ, писав: *“Коли Сократ спробував відвести людей від демонів, тоді самі демони використали людей, які втішалися злом, і вбили його як безбожника та безвірника. Подібно вони чинять те саме з нами. Проте, не лише серед греків розум спростував усе це через Сократа, але й серед варварів через саме Слово, яке набрало форми, стало людиною і отримало ім'я Ісуса Христа.*

Ті, які жили зі Словом, є християнами, хоч їх і вважають безбожниками, як наприклад, у греків Сократ і Геракліт та їм подібні, а у варварів – Авраам, Ананія, Азарія, Мисаїл, Ілля і багато інших, діла чи імена яких утримуємося перечисляти, бо знаємо, що це було би втомливо.

Коли говоримо, що все упорядковане і засноване Богом, то висловлюємо вчення Платона, а [коли кажемо], що має настати всепоглинання вогнем, [визнаємо науку] стоїків, а що душі несправедливих людей будуть покарані після смерті, натомість душі чесних будуть звільнені від одплати і проведуть життя в блаженстві, то тут наші думки збігаються з думками поетів і філософів. 5. А що вказуємо на те, що не треба поклонятися ділу рук людських, то те саме твердив і комедіограф Менандр та інші.

І щоб ви знали, що саме від наших учителів, тобто від Слова, промовляючого через пророків, Платон запозичив науку, коли говорив, що Бог сотворив світ, перетворюючи безформну матерію.”

Дещо подібно про християнство та філософію писав апологет Мінуцій Фелікс: *“Я чую поетів які возвіщають «єдиного отця богів та людей» і порівнюють розум до дня коли Отець усього дарував усім світло. Мантуанець Марон каже «споконвіку і небо, і землю, і інші частини світу живить розлитий по них розум від якого і рід людський, і тварини, і усі живі істоти». А чим ми вважаємо Бога як не розумом і духом? Фалес Мілетський першим з усіх почав міркувати про небесне, він початком усього оголосив воду, а божеством – той дух який все з води створив. Потім Анаксимен та Діоген з Аполонії вчили що повітря – це безкінечний та незмеримий Бог. Вони мислять про божество спільно з нами.”*

Таким чином, проведемо паралель з християнством і розглянемо закон з цієї сторони.

У християнстві існує чітке визначення поняття “закон”, але цей закон є особливим, він не є тотожним з людськими законами, це Закон Божий. Закон Божий

— поняття, яке під тими чи іншими назвами відоме в усіх віровченнях світу (за винятком буддизму, даосизму та інших релігій, які не визнають існування Бога) і означає сукупність заповідей і настанов, а також правильне розуміння навколишнього світу, з яким із точки зору вірян потрібно жити всьому людству, чи даній спільноті. Може також розумітися як вічний всеосяжний закон справедливості, який творить світ таким, яким він є. Згідно зі Священним Писанням, слідуючи заповідям ми досягнемо Царства Небесного та єдності з Богом, чого ми й повинні прагнути. Як казав Преподобний Ісаак Сирин, “Заповіді Божі вище за всі скарби світу”. Дійсно, виконання заповідей є ознакою високої моральності людини. Реальність виконання цього закону доведена, тому що Спаситель Світу показав на власному прикладі, як потрібно виконувати цей закон, також Він прийшов з новим вченням, відмінним від того, що можна зустріти у Старому Заповіті. За словами Преподобного Ніла Синайського, “Христос... Сам перший на справі показав учням можливість виконати те, що наказав”. Звичайно, це є реальним тільки завдяки Божої допомоги. Господь милосердний. Якщо б Він судив усіх справедливо за законом, ніхто б не досягнув спасіння. Христа розп’яли іудеї також за своїм законом. Ісус вмер за наші гріхи, щоб людство було врятовано. Можна зробити висновок, що Божий Закон значно різниться від закону державного, від людських мір.

У решті решт, закон можна визначити, як систему, що містить сукупність ознак, пов’язаних між собою, що мають певну ієрархію. Закон Божий не підпорядковується будь-яким іншим законам, проте всі фізичні, природні, суспільні закони підпорядковуються Богові. Людські закони не завжди є справедливими, проте вони є обов’язковими для виконання всім суспільством. За невиконанням закону слідує покарання. Закон потрібно поважати, з релігійного та філософського світоглядів.

Юлія МАКАРЦЕВА,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 2-го року навчання,
спеціальність 075 «Маркетинг», Навчально-науковий інститут бізнесу,
економіки та адміністрування,

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

Науковий керівник: Наталія ШАКУН,

кандидат філософських наук, доцент,
завідувач кафедри філософії і суспільних наук

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ГУМАНІЗАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ЧАСУ

Питання гуманізації суспільства є досить важливим та актуальним, адже в умовах сучасності існує безліч суспільних викликів та загроз, котрі зумовлені дегуманізацією та девальвацією принципу гуманізму. Відповідно, усвідомлення цінності людського буття має основоположне значення для вирішення